

Fajtakísérleti szemletapasztalatok – 2021

(Beszámoló, dr. Szieberth Dénes)

Iregszemcse (június 7):

A kísérletet a tervezett végleges tőszámnál sűrűbbre vetették, s a kísérleti állomás gyakorlata szerint egyelést végeznek. A látogatásom idején még nem végezték el a műveletet, ezért a károsodásokat még lehetőségem volt felmérni, ill. felbecsülni. A növények átlagosan 5 leveles állapotban voltak.

Fritlégy:

A károsodás mértéke 1-2% közé volt tehető, a kárkép jellegzetes, összetéveszthetetlen. Egy szomszédos területben (Intenzív fattyasodás, korai fejlődési stádiumban.)

1. ábra: Fritlégy által károsított kukoricanövény, Iregszemcse

Drótféreg:

A károsodás mértéke kisebb, mint 1%, inkább szórványosan fordul elő 1-1 elhalt, vagy már a károsodás tünetét mutató növény. A tünetek ebben az időszakban tipikusak, később a mocsospajor kártétel csatlakozik hozzá. (A szegélyben a kártétel lényegesen nagyobb!)

2. ábra: Drótféreg károsításától pusztuló kukorica növény, Iregszemcse

3. ábra: Drótféreg károsításától pusztuló kukorica növény, Iregszemcse – ha nem is pusztul el a növény, csak sínylődik, termést nem hoz

Gyomirtószer tünet:

Két hibrid mutatott enyhe hormonhatású szerre jellemző reakciót.

4. ábra: Hormonbázis alapú komponenst is tartalmazó gyomirtószer által kiváltott tünet, Iregszemcse (Mindössze két hibriden fejeződött ki a reakció.)

Dalmand (Június 7.)

A 9 folyóméter hosszúságú sorokba általában 50 szemet vetettek, amelyből fajtától (vetőmagtól, egyéb kieséstől) függően általában 47 – 50 növény meg is található. A tőeloszlás megfelelő. A parcellák területe gyommentes, itt-ott található drótférges tő. Hormonbázis hatóanyagra mutatott érzékenység az iregszemcsei kísérletben tapasztaltakhoz hasonló, ugyanazoknál a hibrideknél. A sziklevel még egészséges, általában V5 fejlettségi állapotú a növényállomány.

A fritlégny nem okozott említésre méltó kárt, de a drótféreg által okozott tőkiesés elérheti az 1-3 %-ot.

5. ábra: Drótféreg károsításától pusztuló kukorica növény, Dalmand

6. ábra: Gyomirtószer által kiváltott tünet, Dalmand

Mosonmagyaróvár :

Fejlődésben meglehetősen elmaradott, egyenetlen állomány, enyhe drótféreg és erős fritlégy kár tapasztalható. (A termés értékelésénél erre figyelemmel kell lenni (csőszámlás, csőméret elemzés). A kísérlet talaja betonkemény, ásóval is alig férhető hozzá a növény gyökere. A 6. levél általában már kibomlott (V6), de a növények vékonyak (nem zsengék), az állomány egyenetlen fejlettségű növényekből tevődik össze, látszik, hogy a fejlődés gátolt.

Fritlégy:

Néhány százalékos kár:

7. ábra: Fritlégy által károsított kukorica növény – a jellegzetes lyuggatásos tünet kivehető

Drótféreg:

1% körüli kár tapasztalható.

8. ábra: Drótféreg károsításától pusztuló kukorica növény, Mosonmagyaróvár

9. ábra: A még élő, de már vöröslő talajfelszín alatti növényi részen a gyökérszálaknál (épp, ahol a merisztéma csúcs helyezkedik el), látszik a drótféreg behatolási nyoma. Ez okozza a középső levelek, majd az egész növény pusztulását.

10. ábra: A mosonmagyaróvári kísérlet általános képe.

Bozzai:

Jól fejlett, egészséges állomány, itt-ott fritegyes növény látható, de egykori növények emlékét őrző hiányhelyek is akadnak. A gondos, alapos kultivátorozás és az erőteljes fejlődés lassan elfedi a kelénél esetleg még megmutatkozott jelenségeket. Általában V7 fejlettségi állapot, a kukoricamoly már megjelent (nőstény példányokat láttam repülni). A FAO500-as csoport növényállománya ritkábbnak tűnik (42-43 növény/sor), míg a másik két csoportnál 47-50 növény található soronként.

11. ábra: Sikerült lencsevégre kapni ezt a nőstény kukoricamolylepkét, amint a levélfonákon landolt. (Igen jól látszik a legfontosabb határozó bélyeg, a felső szárnyszélek középső részén elhelyezkedő trapéz és a közepében a pont.)

Bóly (június 27, 5 kísérlet):

Külön-külön nem értékelem őket, mert a kísérlet kiegyenlített, jó kulturállapotú, károsodási tüneteket nem mutat. A növények fejlettsége 9 – 11 leveles (V9 – V11), a 6. nódusból induló koronagyökerek több hibridnél már erőteljesek. Első rátekintésre a terület teljesen homogénnek tűnik, a parcellák megjelenése mozaikos talajegyenlenségre utal. Az 5-ből 4 egymás fölé helyezett, eltérő sűrűségű, de azonos összetételű kísérlet-sorozat célszerű elemzése bizonyára segítségül szolgál majd a témában egyre nagyobb szerephez jutó „VRP” (Variable Rate Planting = változó magszámú vetés) tanácsadás „precízitásához”!

12. ábra: Az összesen 15 kísérlet, 5 különböző sűrűséggel, egyenként 39 hibriddel vetett bólyi kísérletsorozat látképe

Összefoglalva:

Az eddig meglátogatott fajtakísérleti helyszíneken a várakozásoknak megfelelően más-más tapasztaltokat lehetett szerezni. A kísérletekre az elfogadható (Mosonmagyaróvár), jó (Dalmand, Iregszemcse) és kiváló (Bozzai, Bóly) jellemzést adhatunk, elsősorban nem a kivitelezési munka, hanem a kísérlet környezetében kialakult, főként drótféreg és fritlégy által okozott fertőzések nyomás és a védekezés sikere szerint.

A gyomok elleni védekezés szempontjából mindegyik kísérleti helyszín gyakorlatilag gyommentesnek mondható, két helyszínen (Iregszemcse, Dalmand) a kétszikűek elleni erőteljesebb védekezés nyomai tapasztalhatók az érzékenyebb hibrideken.

A növényzet fejlettsége Mosonmagyaróváron (vetés: április 27.) és Iregszemcsén (vetés: április 24) az évjárat adottságai miatt korainak számító vetési dátum és a következőképp kialakuló fritlégy fertőzés miatt elmaradottabb, míg a többi kísérletben megfelelt a várakozásoknak, illetve lendületesnek mondható (Bozzai, Bóly). Ennek ellenére a fő virágzási periódus a májusi hőösszegkiesés miatt a szokásosnál későbbire tehető.

Az elkövetkező időszakban, különös tekintettel a forró és száraz júniusra, erőteljes kukoricamoly és gyapottok bagolylepke fertőzés várható. A védekezésre fel kell készülni!

